

Java 2 Micro Edition (J2ME)

- Til apparater med begrænset hukommelse.
- Har en lagdelt struktur:

Profil (klasser rettet mod apparatet)
Konfiguration (virtuel maskine og basisklasser)
Styresystem

- Kan derfor tilrettes mod en række apparater
- Mest udbredt er den til mobiltelefoner
 - MIDP (Mobile Information Device Profile)
 - CLDC (Connected Limited Device Configuration)
 - Delmængde af klasser fra java.lang, java.io og java.util
 - Meget kendt fra annoncer om 'fede JAVA-spil'
- J2ME er platformsuafhængigt (per apparattype)

Midletter – mobiltelefon'apletter'

Eksempel: En midlet, der viser en (fiktiv) vejrudsigt:

```
import javax.microedition.midlet.*;
import javax.microedition.lcdui.*;
public class Vejrmidlet extends MIDlet
{
    // systemet starter midletten
    public void startApp()
    {
        // opret et skærbillede (en liste)
        List sb = new List("Vejret", List.IMPLICIT);
        sb.append("Det bliver let skyet og blæsende", null);
        sb.append("Temperatur mellem 17 og 22 grader", null);

        // vis skærbilledet
        Display.getDisplay(this).setCurrent( sb );
    }

    // systemet standser midletten
    public void pauseApp() {}

    // systemet smider midletten væk
    public void destroyApp(boolean unconditional) {}
}
```


Klassen Display repræsenterer den fysiske skærm.

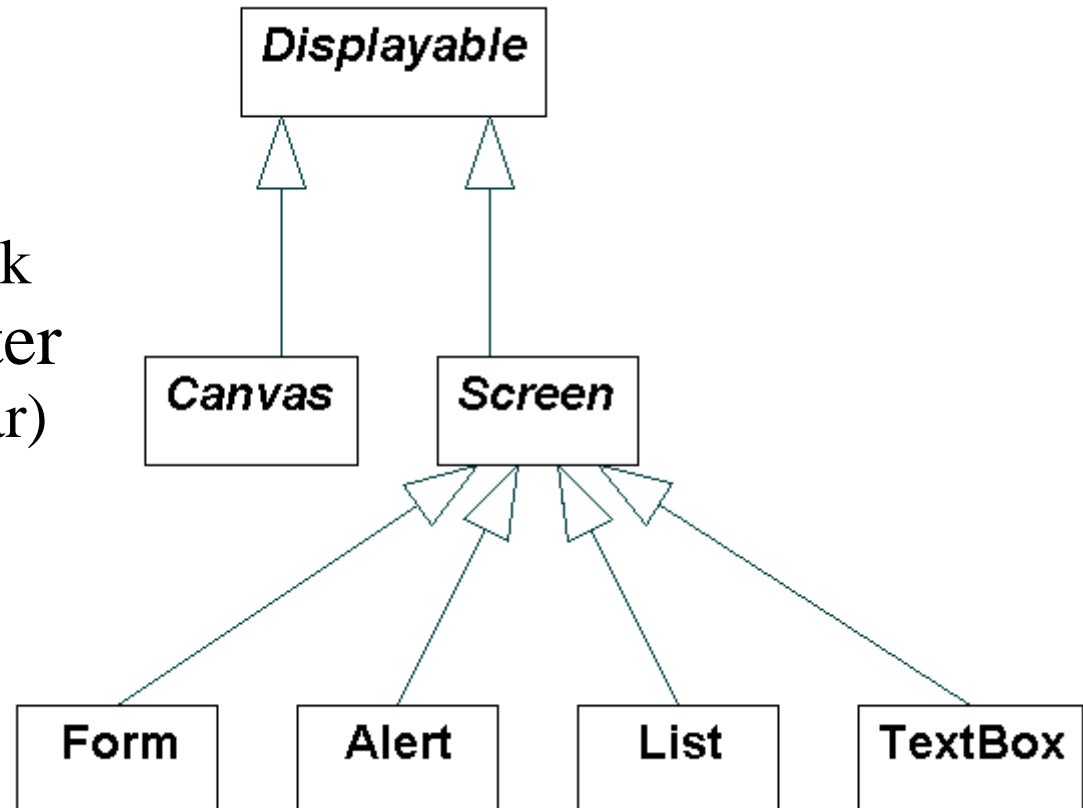
static Display getDisplay(midlet)	skaffer Display-objektet
int numColors()	giver antallet af farver
void setCurrent(Displayable skærm)	viser et bestemt skærbillede
Displayable getCurrent()	giver det aktuelle skærbillede
boolean vibrate(int varighed)	vibrerer med telefonen

Midletten kan skifte mellem forskellige skærbilleder ved at kalde `setCurrent(Displayable)` på Display-objektet.

Brugergrenseflader i midletter

- Det centrale element: Et skærbillede
 - Klasse, der arver fra Displayable
 - Kun ét skærbillede er synligt ad gangen.
- To måder at programmere på:
 - Med paint()-metode
 - Nedarve fra Canvas
 - MIDP 2.0: GameCanvas
 - Det mest almindelige
 - Kan blive platformsspecifik
 - Med standardkomponenter
 - Form (indtastningsformular)
 - Alert (til 'popop')
 - List (liste – evt med valg)
 - TextBox (redigere tekst)
 - Begrænsede muligheder
 - Platformusafhængig

Canvas - direkte grafik og spil


```
import javax.microedition.lcdui.*;

public class Canvasgrafik extends Canvas
{
    private int x,y;

    public Canvasgrafik()
    {
        x = getWidth()/2;
        y = getHeight()/2;
    }

    public void paint(Graphics g)
    {
        // slet baggrunden
        g.setColor( 0x00ffffff ); // hvid
        g.fillRect(0, 0, getWidth(), getHeight());

        g.setColor( 0x00000000 ); // sort
        g.drawString("Brug piletasterne",0,0,
            Graphics.TOP|Graphics.LEFT);
        g.fillRect(x,y,3,3);
    }

    protected void keyPressed(int tastkode)
    {
        switch (getGameAction(tastkode)) {
            case UP:    y--; break;
            case DOWN: y++; break;
            case LEFT:  x--; break;
            case RIGHT: x++; break;
        }
        repaint(); // bed systemet kalde paint
    }
}
```



```
import javax.microedition.midlet.*;
import javax.microedition.lcdui.*;

public class VisCanvasgrafik extends MIDlet
{
    Canvasgrafik grafik = new Canvasgrafik();

    public void startApp()
    {
        Display.getDisplay(this).setCurrent(grafik);
    }

    public void pauseApp() {}
    public void destroyApp(boolean unconditional) {}
}
```


Udviklingsværktøjer

- J2ME Wireless Toolkit fra Sun (*anbefales*)
 - Nemt at installere
 - Programmering kan gøres i JBuilder (ved at skifte JDK)
 - Kørsel sker fra Wireless Toolkit
- JBuilder Mobile Edition (*kun til meget interesserede*)
 - JBuilder Personal skal afinstalleres
 - Svært at installere
 - GUI-designer

The screenshot displays two software windows. The foreground window is JBuilder 7, showing a project named 'TestMidlet.jpx' with files 'Displayable1.java' and 'MIDlet1.java'. The GUI designer shows a clock displaying '15:38' and a gauge. The background window is the J2ME Wireless Toolkit, showing a 'New Project' dialog with 'Device: DefaultColorPhone'.

name	value
name	gauge1
label	
maxValue	10
value	0

Udvikle med Wireless Toolkit

- Installér og prøv Wireless Toolkit
 - Hent fra <http://java.sun.com/products/j2mewtoolkit>
 - MIDP 1.0.4 kører i nuværende telefoner (f.eks. Nokia 3510i)
 - MIDP 2.0 er til de fremtidige telefoner
 - Kør 'ktoolbar' og vælg 'Open Project...' og f.eks. 'games'
 - Vælg 'Run' og f.eks. 'WormGame'
- Start JBuilder Personal og opret tilsvarende projekt
 - Sørg for at stien til kildetekst (source path) peger på kildeteksten!
 - F.eks. 'apps/games/src'
 - Vælg nyt JDK og vælg sti til roden af Wireless Toolkit
 - Udvid 'example.wormgame' under projektet og åbn WormPit.java
 - Ret i paint(), tilføj f.eks. `g.drawString("Hej Jacob",0, 0, g.TOP|g.LEFT)` - og gem!
- Afprøv din ændring Wireless Toolkit
 - Vælg 'Build' og 'Run'
- Opgave: Kurvetegning på en telefon
 - Eller find selv på en opgave!

Menyer og kommandoer

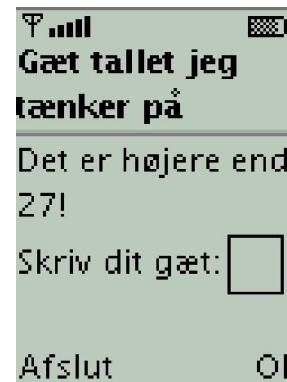
- Et Command-objekt for hver mulig handling

- Kommandoer har:

- navn (vist på skærmen)
- længere tekst (valgfri)
- type
- prioritet (m.h.p. placering)

- Tilknyttes skærbilledet

```
skærbillede.addCommand( okCommand );
```


- Menu med kommandoer vises i bunden af skærmen

- Hvordan afhænger af telefonen

- Lytter (skal implementere CommandListener)

```
skærbillede.setCommandListener( lytter );
```

- Lytter bliver kaldt når bruger vælger handlingen

```
public void commandAction(Command c, Displayable s) {  
    if (c == afslutCommand) {  
        destroyApp(false);  
        ...  
    }  
}
```

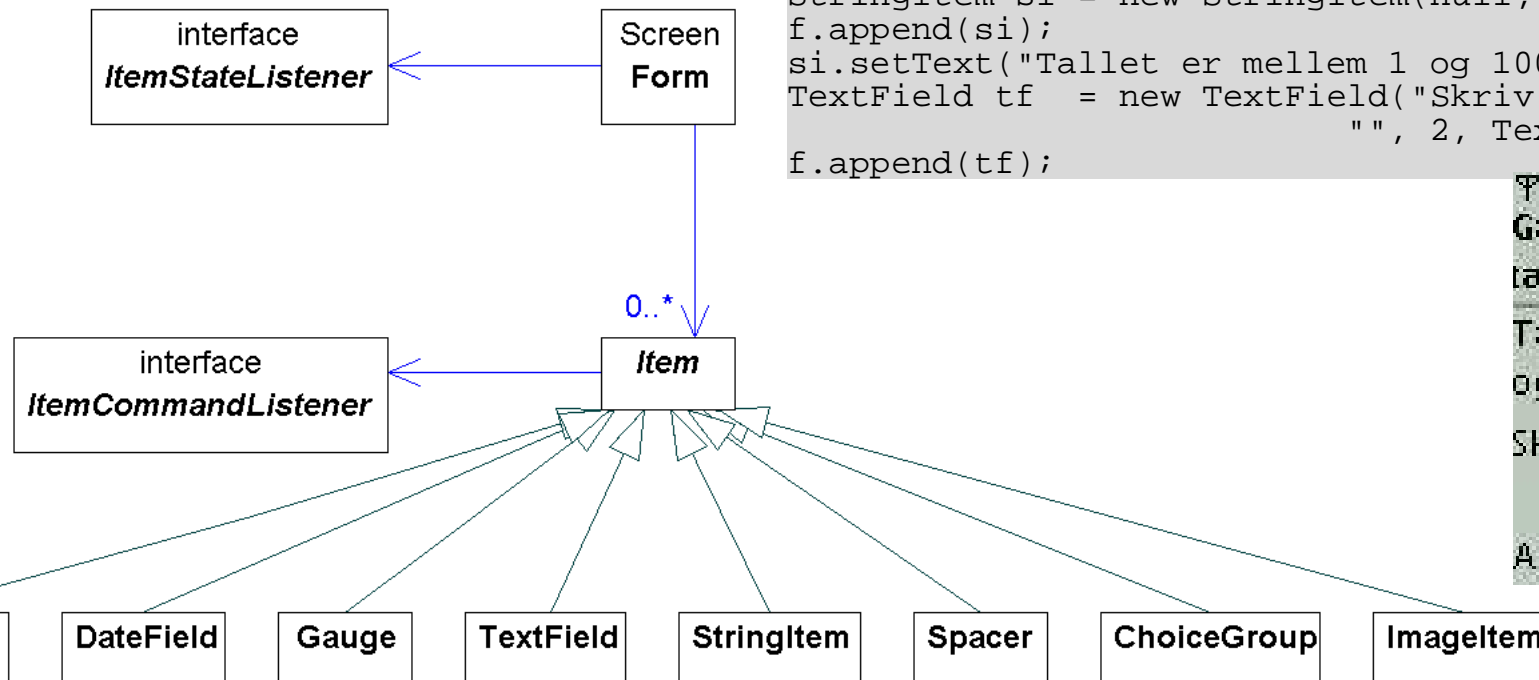

Grafiske komponenter i midletter

- Form er din ven :-)
 - Indeholder 'items' (indgange)
- To måder at opfange brugerens handlinger på
 - Lytte på formularen og få ændrede indgange at vide
 - Sætte kommandoer på formular/de enkelte indgange

```
Form f = new Form("Gæt tallet jeg tænker på");
StringItem si = new StringItem(null, null);
f.append(si);
si.setText("Tallet er mellem 1 og 100.");
TextField tf = new TextField("Skriv dit gæt:",
                             "", 2, TextField.NUMERIC);
f.append(tf);
```


Eksempel - gæt et tal

Afsnit 13.4.1 på
<http://javabog.dk/VP>

```
import javax.microedition.midlet.*;
import javax.microedition.lcdui.*;
public class GaetEtTalMidletMIDlet extends MIDlet implements CommandListener {
    private Display display = Display.getDisplay(this);

    private Form f          = new Form("Gæt tallet jeg tænker på");
    private StringItem si   = new StringItem(null, null);
    private TextField tf    = new TextField(null, "", 2, TextField.NUMERIC);

    private Command afslutCommand = new Command("Afslut", Command.SCREEN, 2);
    private Command okCommand     = new Command("OK", Command.SCREEN, 1);
    private Command nytSpilCommand = new Command("Nyt spil", Command.SCREEN, 1);

    private Random tilf = new Random();
    private int tallet;
    private int forsøg;

    public GaetEtTalMidletMIDlet() {
        f.addCommand(afslutCommand);
        f.addCommand(okCommand);

        f.setCommandListener(this);

        f.append(si); // tilføj strengen til formularen
        f.append(tf); // tilføj indtastningsfeltet
    }

    private void nytSpil() {
        tallet = Math.abs(tilf.nextInt()) % 100 + 1;
        forsøg = 0;
        si.setText("Tallet er mellem 1 og 100.");
        tf.setLabel("Skriv dit gæt:");
    }

    public void startApp() {
        nytSpil();
        display.setCurrent(f);
    }

    public void pauseApp() { }

    public void destroyApp(boolean unconditional) { }

    /**
     * Reager på kommandoerne ok, afslut og nyt spil.
     * Metode skal defineres fordi klassen implementerer CommandListener-interf.
     * og den bliver kaldt fordi formularen har fået tilføjet klassen som lytter.
     * Ved afslut ryddes op og midletten giver besked på at den skal smides væk.
     */
    public void commandAction(Command c, Displayable s) {
        if (c == afslutCommand) {
            destroyApp(false);
            notifyDestroyed();
        }
        else if (c == okCommand) {
            int gæt = Integer.parseInt( tf.getString() );
            tf.setString("");
            forsøg++;
            if (gæt < tallet) si.setText("Det er højere end "+gæt+"!");
            else if (gæt > tallet) si.setText("Det er lavere end "+gæt+"!");
            else {
                si.setText("Rigtig på "+forsøg+" forsøg!");
                f.delete(1); // Fjern indtastningsfeltet fra formularen
                f.removeCommand(okCommand);
                f.addCommand(nytSpilCommand);
            }
        }
        else if (c == nytSpilCommand) {
            f.removeCommand(nytSpilCommand);
            f.addCommand(okCommand);
            f.append(tf); // Tilføj indtastningsfeltet til formularen igen
            nytSpil();
        }
    }
}
```


Eksempel: Dansk-tysk ordliste


```
public class Ordcanvas extends Canvas implements CommandListener {

    public Ordcanvas() {
        setCommandListener(this);
        addCommand(KomAfslut);
        addCommand(KomHjælp);
        addCommand(KomOk);
        info.setTimeout(Alert.FOREVER);
    }

    Ordliste ord = new Ordliste();
    Alert info = new Alert("");

    Command KomHjælp = new Command("Hjælp", Command.HELP, 4);
    Command KomSlet = new Command("Slet", Command.BACK, 3);
    Command KomAfslut = new Command("Afslut", Command.ITEM, 2);
    Command KomOk = new Command("Vis", Command.EXIT, 1);

    public void commandAction(Command command, Displayable displayable) {
        System.out.println("commandAction("+command);
        if (command == KomSlet) {
            sletBogstav();
            repaint();
        } else if (command == KomHjælp) {
            info.setTitle("Hjælp");
            info.setString("Indtast et søgeord.\n2=ABC, 3=DEF, 4=GHI etc.\n");
            Display.getDisplay(Ordmidlet.instans).setCurrent(info);
        } else if (command == KomAfslut) {
            Ordmidlet.instans.afslut();
        } else if (command == KomOk) {
            info.setTitle(ord.nøgle(indeks));
            //infoTicker.setString(ord.liste[indeks][0]);
            //info.setString(ord.liste[indeks][1]);
            info.setString(ord.værdi(indeks)+"\n(dansk: "+ord.nøgle(indeks)+")");
            Display.getDisplay(Ordmidlet.instans).setCurrent(info);
        }
    }
}
```


Eksempel: Dansk-tysk ordliste


```
protected void paint(Graphics g) {
    int skærbredde = getWidth();
    int skærmhøjde = getHeight();

    g.setColor( 0xffffffff ); // hvid
    g.fillRect(0, 0, skærbredde, skærmhøjde);

    g.setColor( 0x000000 ); // sort
    Font font = g.getFont();
    int skrifthøjde = font.getHeight();
    int y = 0;
    int i = indeks;
    do {
        String nøgle = ord.nøgle(i);
        String værdi = ord.værdi(i);
        if (i==indeks) {
            int strengbr = font.substringWidth(nøgle, 0, søgetal.length());
            g.drawLine(0,y+skrifthøjde,strengbr,y+skrifthøjde);
            g.setColor(0x000080); // blå
        } else {
            g.setColor(0x000000); // sort
        }
        g.drawString(nøgle, 0, y, Graphics.TOP | Graphics.LEFT);

        int br0 = font.stringWidth(nøgle)+3;
        int br1 = font.stringWidth(værdi);

        // er der plads til at skrive noget af oversættelsen?
        if (br0 < skærbredde) {
            int x1;
            // er der plads til at skrive hele oversættelsen?
            if (br0+br1 < skærbredde) x1 = skærbredde - br1; // Så højrestil
            else x1 = br0; // ellers klip sidste del af ordet

            g.setColor(0x7F7F7F); // lys grå
            g.drawString(værdi, x1, y+1, Graphics.TOP | Graphics.LEFT);
        }
        y += skrifthøjde;
        i ++;
    } while (y<skærmhøjde && i<ord.maxIndeks());
```

```
private StringBuffer søgetal = new StringBuffer(10);
int indeks = 0;

void sletBogstav() {
    søgetal.delete( søgetal.length()-1, 1000);
    if (søgetal.length()==0) {
        removeCommand(KomSlet);
        addCommand(KomAfslut);
        addCommand(KomHjælp);
    }
    fremsøgMuligeOrd();
}

protected void keyPressed(int tast) {
    if ('1' <= tast && tast <= '9') {
        søgetal.append((char) tast);
        if (søgetal.length()==1) {
            removeCommand(KomAfslut);
            removeCommand(KomHjælp);
            addCommand(KomSlet);
        }
        fremsøgMuligeOrd();
        repaint();
    } else {
        int handl = getGameAction(tast);
        if (søgetal.length()>0) {
            removeCommand(KomSlet);
            addCommand(KomAfslut);
            addCommand(KomHjælp);
            søgetal.setLength(0);
        }
        if (handl == UP && indeks > 0)
            indeks--;
        if (handl == DOWN && indeks < ord.maxIndeks() - 1)
            indeks++;
    }
    repaint();
}
```


Netværkskommunikation

- **Http(s)Connection** - til HTTP-kommunikation
 - f.eks.: `Connector.open("http://javabog.dk")`
- **SocketConnection** - til at åbne en TCP-forbindelse
 - f.eks.: `Connector.open("socket://host.com:79")`
 - `serversocket: Connector.open("socket://:79")`
- **SecureConnection** - til Secure Socket Layer (SSL)
 - f.eks.: `Connector.open("ssl://maskinnavn.dk:79")`
- **DatagramConnection**
 - klient: `Connector.open("datagram://123.456.789.12:1234")`
 - server: `Connector.open("datagram://:1234")`
- **CommConnection** - til eventuelle serielle porte
 - f.eks.: `Connector.open("comm:1")`

```
import java.io.*;
import javax.microedition.io.*;
...
URLConnection http = (URLConnection) Connector.open(URL, Connector.READ_WRITE);
DataOutputStream out = http.openDataOutputStream();
out.writeChars("En tekst");
```


Gemme data i telefonen

- Record Management System (RMS)

Her er et eksempel på brug:

```
import javax.microedition.rms;
...

// Åbn en 'fil' i telefonen. Opret den hvis den ikke allerede findes.
RecordStore database = RecordStore.openRecordStore("minFil", true);

// Skaf data i form af et array af byte
String strengDerSkalGemmes = "Hej Verden";
byte[] data = strengDerSkalGemmes.getBytes();

// gem data
database.addRecord( data, 0, data.length );

// luk 'filen'
database.closeRecordStore();
```


Midletter OTA (Over-The-Air)

- JAR-fil
 - Java ARkiv = zip-fil
 - indeholder klasserne

```
unzip -l da-ty.jar
Archive:  da-ty.jar
  Length      Date    Time    Name
-----
         222  10-06-03  03:15  META-INF/MANIFEST.MF
        1434  10-06-03  03:15  ordliste/Ordmidlet.class
        5805  10-06-03  03:15  ordliste/Ordcanvas.class
        3749  10-06-03  03:15  ordliste/Ordliste.class
```

- JAD-fil
 - Tekslig beskrivelse af midlet
 - Henviser til JAR-filen
 - Skal være korrekt

```
MIDlet-Name: Dansk-tysk ordliste
MIDlet-Version: 0.0.6
MIDlet-Vendor: Nordfalken
MicroEdition-Profile: MIDP-1.0
MicroEdition-Configuration: CLDC-1.0
MIDlet-Jar-URL: da-ty.jar
MIDlet-Jar-Size: 27697
MIDlet-1: Ordmidlet, , ordliste.Ordmidlet
```

- WML-fil (WAP)
 - HTML-lignende
 - Henviser til JAD-fil

```
<wml>
<card id="kort1">
<p>
  Velkommen!<br />
  Hent en <a href="da-ty.jad" title="Da-ty">
  Dansk-tysk ordliste (JAVA)</a><br/>
<br />
</p>
</card>
<wml>
```

Åbn nu på jeres telefoner:
<http://javabog.dk/VP/index.wml>
 og hent ordliste-prg på campusnet

Wireless Application Protocol (WAP)

Hvordan det virker inde bagved

Når en telefon skal hente et dokument via WAP sker der fire ting:

1. Først kontakter telefonen en WAP-gateway og beder den hente dokumentet. Typisk er WAP-gatewayen kodet ind i telefonen af operatøren.
2. Gatewayen kontakter så webstedet, via den almindelige HTTP-protokol. Webstedet giver dokumentet tilbage. Dokumentet er typisk et WML-dokument (Wireless Markup Language - minder om HTML).
3. Dette WML-dokument parses af gatewayen (der derpå henter evt. tilhørende billeder og andet nævnt i WML-dokumentet hos webserveren)
4. WAP-gatewayen sender en komprimeret udgave af WML-dokumentet tilbage til telefonen.

Opsætning af webserveren til WML

Klares i Apache ved at indsætte følgende MIME-typer i filen httpd.conf:

```
# Til WML-sider, til billeder (i kun i formatet WBMP) og WML-script
#
# Filendelsen "wml" skal svare til MIME-type "text/vnd.wap.wml".
AddType text/vnd.wap.wml wml
AddType image/vnd.wap.wbmp wbmp
AddType text/vnd.wap.wmlscript wmls

# Til oversat WML - dette gør en WAP-gateway overflødig
AddType application/vnd.wap.wmlc wmlc
AddType application/vnd.wap.wmlscriptc wmlsc

#Til Midletter:
AddType text/vnd.sun.j2me.app-descriptor jad
AddType application/java-archive .jar
```

Bruger man Microsoft IIS må man klikke sig igennem og tilføje hver MIME-type manuelt.

WML - Wireless Markup Language

- Minder om HTML
 - Syntaks mere striks
 - Som i XHTML skal alle koder lukkes igen
 - Starter med `<wml>` og `<card>` (i st.f. `<html>` og `<body>`)
 - Et WML-dokument kan indeholde flere skærbilleder
 - Opdelt i 'kort' - som i et spil kort

```
<?xml version="1.0"?>
<!DOCTYPE wml PUBLIC "-//PHONE.COM//DTD WML 1.1//EN"
    "http://www.phone.com/dtd/wml11.dtd" >
<wml>
  <card id="kort1">
    <p>
      Velkommen!<br />
      <a href="da-ty.jad" title="Da-ty">Dansk-tysk ordliste (JAVA)</a><br/>
      <br />
      Andet:<br />
      <a href="http://wap.telia.dk" title="Telia">Wap Telia</a><br/>
      <a href="http://wap.krak.dk" >Wap Krak</a><br/>
      <a href="http://wap.orange.dk" title="Her">Orange</a><br/>
      <a href="http://wap.ht.dk" title="Bus">HT</a><br/>
      <a href="#kort2" >Videre...</a>
    </p>
  </card>
  <card id="kort2">
    <p>Dette er det andet skærbillede i WML-dokumentet
      . . . .
    </p>
  </card>
</wml>
```